

Illustrer : periodiek voor de alumni van de Universiteit Utrecht

<https://hdl.handle.net/1874/404401>

ILLUSTRER

Alumnimagazine van
de Universiteit Utrecht
december 2011

63

ALUMNUS FEIKE SIJBESMA,
CEO DSM:

'De universiteit
helpt je te worden
wie je bent' pag 4

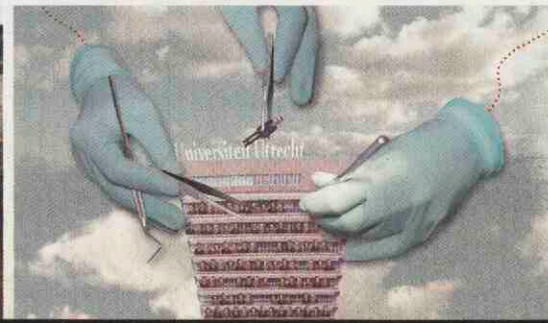
Nieuw

Het American
Friends Fund

Door geven: het Jaarfonds
voor betrokken alumni pag 6

Yvonne van Rooy: 'Fuseren?
Dat is bij ons niet aan de orde' pag 14

De biologenmeisjes (lichting
'55) halen herinneringen op pag 10

Prinses Máxima verwelkomt Indiaas onderzoeksinstituut TERI

De eerste buitenlandse vestiging op het Utrecht Science Park is een feit. Voortaan zetelt het Europese hoofdkantoor van het gerenommeerde Indiase onderzoeksinstituut The Energy en Resource Institute (TERI) op het Science Park. Prinses Máxima en directeur én Nobelprijswinnaar Rajendra Pachauri verrichtten begin oktober de officiële opening. TERI is een internationale non-profit organisatie op het gebied van duurzame ontwikkeling, milieu en energie. Hiermee is de Indiase organisatie actief op terreinen die ook in Utrecht centraal staan: energie, water en klimaat. Verdere samenwerking in de toekomst ligt dan ook voor de hand. www.teriin.org en www.utrechtsciencepark.nl

De Geest uit de Fles op 31 maart 2012

Op 31 maart 2012 vindt de jaarlijkse Universiteitsdag van de Universiteit Utrecht plaats. Het thema in 2012 is: 'De Geest uit de Fles - Geesteswetenschappen voor de 21e eeuw'.

De geesteswetenschappen bestuderen processen die ten grondslag liggen aan individueel en groepsgedrag en stelt mensen ons daarmee in staat om verschillende maatschappelijke vraagstukken beter te begrijpen. Denk hierbij aan internationale conflicten, mensenrechten, ethische kwesties, religieuze tradities maar ook de veranderende rol van de media en ons cultureel erfgoed. De 'Geest Uit de Fles' gaat over de verschillende manieren waarop de geesteswetenschappen de mens als schepper onderzoeken en zo vanuit de universiteit bijdragen aan een veranderende en hopelijk betere samenleving.

Het ochtendprogramma op 31 maart bestaat uit lezingen en een paneldiscussie. De lezingen worden verzorgd door Sijbolt Noorda, geesteswetenschapper en voorzitter van de VSNU, Birgit Meyer, hoogleraar Religiewetenschappen aan de Universiteit Utrecht en Hans Achterhuis, emeritus hoogleraar Filosofie en 'Denker des Vaderlands'. Wiljan van den Akker, decaan van de faculteit Geesteswetenschappen van de Universiteit Utrecht, opent het ochtendprogramma. Aan de afsluitende paneldiscussie nemen diverse toonaangevende geesteswetenschappers deel. Na het ochtendprogramma vindt er een lunch plaats en nemen de faculteiten het stokje over met speciale middagprogramma's voor de eigen alumni.

In de volgende Illuster meer informatie over de Universiteitsdag.

Robbert Dijkgraaf (1960)
Alumnus: Natuurkunde. **Benoemd tot:** directeur Institute of Advanced Study in Princeton (VS). **Is nu:** president van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen.

Georgette Schlich (1971)
Alumna: Nederlands Recht. **Benoemd tot:** CEO van SBS Broadcasting. **Was voorheen:** directeur van Dutchview.

Christiaan Brahma (1964)
Alumnus: Nederlands Recht. **Benoemd tot:** hoofd communicatie, UBS Investment Bank, Americas, New York. **Was voorheen:** woordvoerder NYSE Euronex.

Prof. dr. Werner Raub (1953)
Alumnus: PhD Sociologie. **Benoemd tot:** decaan van de faculteit Sociale Wetenschappen. **Was voorheen:** vice-decaan van de Faculteit Sociale Wetenschappen en directeur van de graduate school van de faculteit.

Fusien Bijl de Vroe-Verloop (1955) Alumna: Kunstgeschiedenis. **Benoemd tot:** directeur Vereniging Rembrandt. **Was voorheen:** verantwoordelijk voor de communicatie van de Vereniging Rembrandt.

In memoriam:

Pierre Vinken (1928-2011)
Alumnus: Geneeskunde. **Was voorheen:** oud-bestuursvoorzitter van Reed Elsevier en mede-oprichter van het Republikeins Genootschap.

Benoeming doorgeven? Mail naar alumni@uu.nl onder vermelding van 'benoeming'.

Kijk voor meer benoemingen op www.uu.nl/alumni

Rectificatie: Henk Korvinus (1955) is benoemd tot hoofdofficier van Justitie, Den Haag en niet Cees Korvinus (1950) zoals abusievelijk is vermeld in Illuster 62.

Raad van toezicht neemt afscheid van Sijbesma en Meijerink

Na acht jaar is Feike Sijbesma afgetreden als lid van de raad van toezicht. Vanwege het verstrijken van zijn tweede termijn is hij niet meer hernoembaar. Sijbesma wordt opgevolgd door Jan van Zanen, burgemeester van Amstelveen. Rien Meijerink, de voorzitter van de raad van toezicht, legt per 1 januari zijn functie neer. Hij bekleedde deze functie sinds 2005. "Het is belangrijk dat we een instituut met zo'n lange historie en zo'n groot

maatschappelijk belang als de Universiteit Utrecht in stand houden", benadrukt Feike Sijbesma in deze Illuster. Lees het volledige interview op de volgende pagina's.

Nieuw voor alumni in de VS:

American Friends Fund

In de VS wonen bijna 700 Utrechtse alumni. Veel van hen ontmoeten elkaar regelmatig, bijvoorbeeld op de jaarlijkse alumni-bijeenkomst in New York. De Universiteit Utrecht heeft ook diverse partnerschappen met Amerikaanse topuniversiteiten, waaronder de tien universiteiten die vallen onder de University of California.

Het Utrechts Universiteitsfonds, de Vriendenstichting van de Universiteit Utrecht, heeft een American Friends Fund opgericht bij de King Baudouin Foundation United States (KBFUS). Via dit fonds kunnen Amerikaanse alumni en Vrienden hun schenkingen en donaties aan de universiteit regelen onder de gunstige fiscale voorzieningen die in de Verenigde Staten gelden voor erkende public charities.

Wilt u meer weten over schenken of heeft u andere vragen?

Neem contact op met Robbert Jan Feunekes, E r.j.feunekes@uu.nl, T (030) 253 86 80.

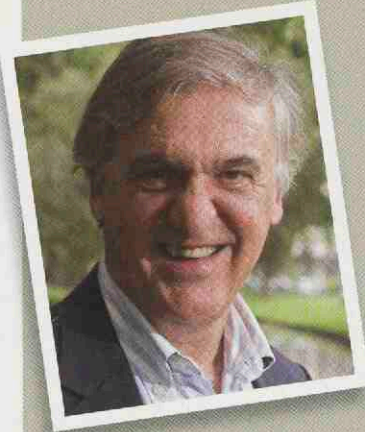
Online doneren? Ga naar www.kbfus.org (beveiligde website). Kies via *Donate Now Utrecht University* uit de rij *Non-Profit Partners Overseas*.

Alwéér de beste van het land

Voor de achtste keer op een rij wijzen Nederlandse hoogleraren en universitair hoofddocenten de Universiteit Utrecht aan als beste brede universiteit van Nederland. Uit het jaarlijkse onderzoek van opinieblad Elsevier blijkt dat Utrecht wederom op nummer een staat bij elk van de vier deelscores; bachelorprogramma, masterprogramma, docenten en publicaties. Ook internationaal wordt de Universiteit Utrecht steevast als beste Nederlandse universiteit gezien. Na de Shanghai Ranking of World Universities scoorde Utrecht het hoogst op de Times Higher Education (THE). Op deze ranglijst van de tweehonderd beste universiteiten steeg de Universiteit Utrecht van de 143e naar de 68e plaats. Overigens eindigt Nederland in de ranglijst van landen op

de 3e plaats, gevolgd op de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk.

Kansen geven

De wetenschap kan niet zonder fondsen. Voor de Universiteit Utrecht als excellerende academische instelling is dat niet anders. Maar in alle bezuinigingsrondes wordt ook onze universiteit gekort en dus wordt gekeken naar andere mogelijkheden. Moeten we fuseren met andere universiteiten? Vaker een partnership aangaan met het bedrijfsleven? Het zijn vragen van deze tijd. Op pagina 14 buigen Yvonne van Rooy, Jan Kimpfen en Lodewijk Hijmans van den Bergh zich hier in gezamenlijkheid over.

Nieuw dit jaar is dat het U-fonds voor vier bijzondere projecten fondsen werft middels een Jaarfonds. Het gaat om waardevolle projecten waar de maatschappij, de universiteit en individuele studenten bij gebaat zijn en die niet uit reguliere middelen bekostigd kunnen worden. Het Utrecht Excellence Scholarship (UES-)programma blijft een vast project in het Jaarfonds. Daarnaast hebben we elk jaar drie nieuwe projecten. Dit jaar is gekozen voor de online collectie van het Universiteitsmuseum Utrecht, de scriptiereeks 'The best of the best' en de onderzoeksstage Bèta Excellent. Stuk voor stuk laten deze projecten zien wat de Universiteit Utrecht doet om wetenschap dichterbij te brengen en excellentie te stimuleren. Rest mij de vraag: waar draagt u aan bij?

Dr. André Bolhuis, voorzitter Utrechts Universiteitsfonds

PS. U kunt het verschil maken. Geef excellentie door en geef aan het Jaarfonds.

Eind september trad Feike Sijbesma, alumnus Biologie, af als lid van de raad van toezicht van de Universiteit Utrecht. Niet omdat hij dat wilde, maar omdat hij na acht jaar daartoe wettelijk verplicht is. Hij zal zich altijd blijven inzetten voor de Universiteit Utrecht, want hij heeft een hechte band met 'zijn' universiteit. "Ik zou willen dat alle alumni zich zo verbonden voelen en iets terug willen doen in welke vorm dan ook."

Tekst: Margot Bouwens Beeld: Michel Mees

CEO EN CHAIRMAN MANAGING BOARD DSM FEIKE SIJBESMA:

'Utrecht is echt mijn

Uit interesse voor het ontstaan van het leven startte Feike Sijbesma in 1977 met zijn studie Medische (en Moleculaire) Biologie. Hij koos voor Utrecht, onder andere omdat in deze stad het hele studentengeburen vrij dominant aanwezig is. Dat leek hem ook belangrijk. Hij studeerde met veel plezier, was gefascineerd door de processen die zich in biologische cellen afspelen, maar had geen idee wat je met biologie kon doen. Nooit over nagedacht. Tot hij in zijn vijfde jaar erachter kwam dat de keuze bestond uit onderzoek of onderwijs. "Dat was wel een kleine schok", bekent hij nu. "Onderwijs is leuk. Het is leuk om kennis over te brengen, maar ik zag er voor mij geen carrière in weggelegd. Dat gold ook voor onderzoek." Sijbesma studeerde af bij prof. dr. Harry Voorma, hoogleraar Moleculaire Biologie en oud-rector magnificus. Zijn onderzoek naar hyperthermie, over warmtebehandeling van kankercellen, verliep voorspoedig. Resultaten bleven niet uit en Sijbesma mocht een publicatie schrijven. Vervolgens besprak hij met professor Voorma de mogelijkheden voor een baan als promovendus. "Echter, de hele dag in zo'n witte jas en weinig mensen zien. Ik ben een extrovert type, ik heb mensen om me heen nodig. Ik ben dus niet die kant opgegaan."

Sijbesma besloot zich gericht te oriënteren op zijn loopbaan. Biotechnologie was in opkomst, dus er waren volop kansen. "Bedrijven wilden me graag als onderzoeker, maar dat wilde ik niet. Ik wilde de marketing in en bedrijven laten groeien. Vandaar dat ik naar Rotterdam vertrok om Bedrijfskunde te studeren. Omdat ik mijn kandidaats kon inbrengen, haalde ik in tweeënhalve jaar mijn doctoraal Bedrijfskunde. Met mijn biotechnologische achtergrond in

sie die zich bezighield met dierproeven. Sijbesma: "De universiteit vormt je in die cruciale periode tussen je 17e en 24e jaar. Door deze nevenactiviteiten leerde ik in het klein iets over besturen en over sociale processen tussen mensen. Ik werd in staat gesteld een kijk op de wereld te ontwikkelen. De universiteit helpt je om te worden wie je nu bent. Dat zijn geen kleine woorden, dat betekent wel wat. De band die ik daardoor met de Universiteit Utrecht voel is heel

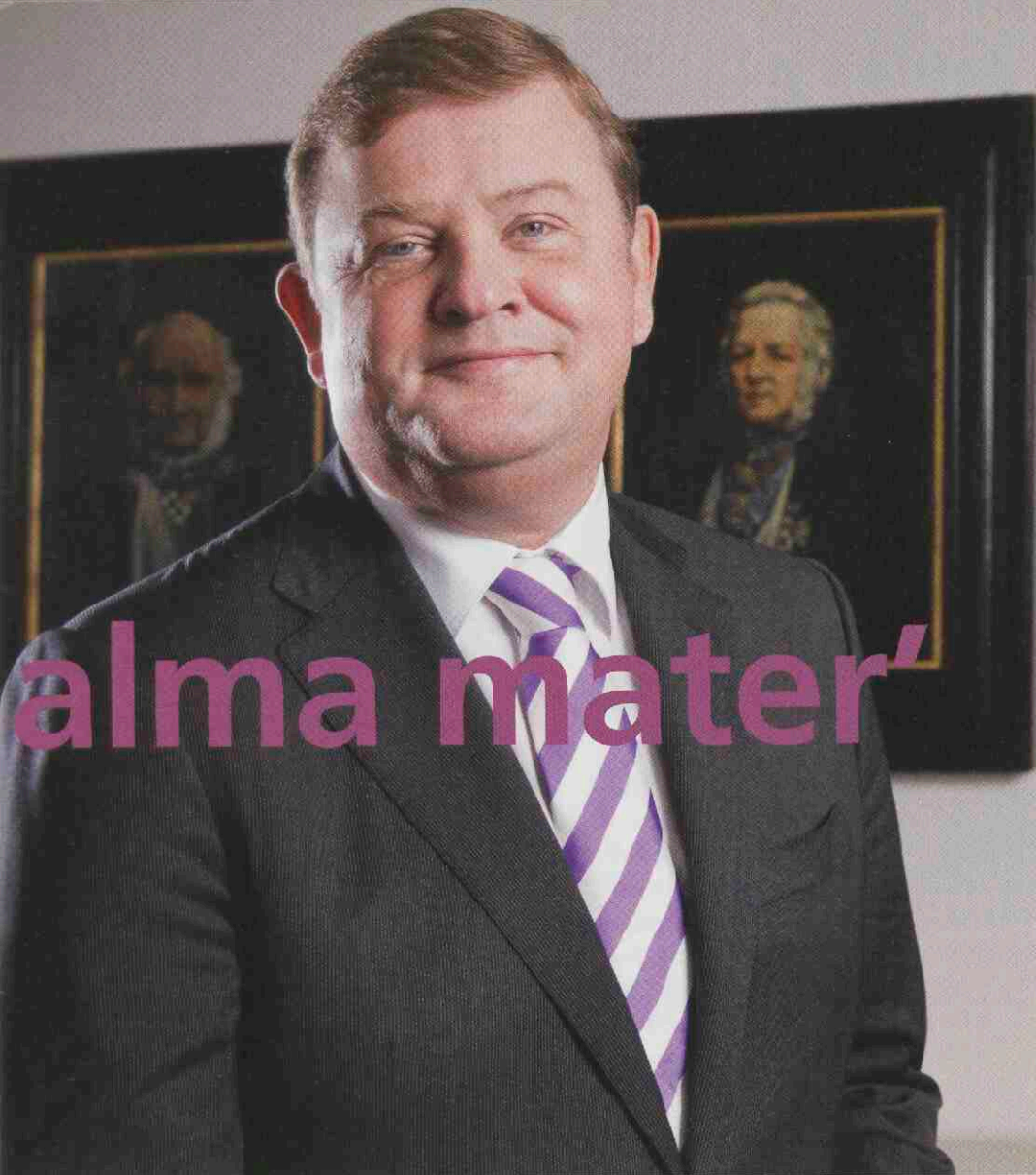
'De universiteit helpt je te worden wie je bent'

combinatie met bedrijfskunde had ik een interessante opleiding voor managementfuncties in de biotechnologische industrie. Zo kwam ik terecht bij Gist-Brocades, dat later overging in DSM."

Speciaal verzoek

Tijdens zijn Utrechtse studententijd was Sijbesma zowel binnen de faculteit als daarbuiten actief. Hij vervulde diverse bestuursfuncties bij Unitas en was voorzitter van de studentenpolitieke partij De Brug. Binnen de faculteit vervulde hij onder andere het lidmaatschap van de universiteitscommissie

sterk. Utrecht is echt mijn alma mater." Van Feike Sijbesma zul je dan ook niet snel een lelijk woord horen over de Universiteit Utrecht. En als het college een speciaal verzoek bij hem neerlegt, zet hij zich daarvoor in. "Ik zou willen dat alle alumni zo'n nauwe band hebben met de universiteit. Dat ze ook dankbaar zijn voor hun academische vorming en iets terug willen doen in de vorm van een inspanning leveren, verhalen vertellen, samenwerken of doneren. Het is belangrijk dat we een instituut met zo'n lange historie en zo'n groot maatschappelijk belang als de Universiteit Utrecht in stand

U paspoort

FEIKE SIJBESMA

Geboren: 25 augustus 1959

Woonachtig in: Eindhoven

Burgerlijke staat: gehuwd

Studies: Medische biologie in Utrecht (1984) • Bedrijfskunde in Rotterdam (1987)

Loopbaanstappen:

1987 – 1998 Gist-Brocades, verschillende functies waarvan de laatste als directeur Food Specialties •

1998 – heden DSM, verschillende functies, sinds 2007 CEO

Favoriete plek in Utrecht:

“De Loeff Berchmakerstraat. In mijn studententijd heb ik hier met veel plezier gewoond: met vijf jongens tegenover drie kroegen”

Beste herinnering aan

Utrecht: “De sfeer en dynamiek tijdens de jaarlijkse introductie- en ontgroeningstijd. Dat heeft iets”

houden. Daar zijn we met z'n allen verantwoordelijk voor.”

Maatschappelijke debatten

Sijbesma heeft dan ook moeite met de bezuinigingen op universiteiten. “Je ziet mondiale verschuivingen. Landen als China zijn in opkomst. Nederland positioneert zich als kenniseconomie. Als je het economisch moeilijk krijgt, moet je bezuinigen. Ook bij DSM bezuinigen we, maar niet op R&D en innovatie en dus de toekomst. Voor een land geldt in feite hetzelfde. Bezuinigen op onderwijs en onderzoek, de primaire functies van een universiteit, is niet verstandig. Dat is de motor van de toekomst. En daar wil ik een derde, voor mij zeer belangrijke, primaire functie aan toevoegen: de maatschappij. De universiteit speelt namelijk een

belangrijke rol in de grote maatschappelijke debatten over bijvoorbeeld klimaatproblemen en gentechnologie, maar ook over voedselschaarste en bijvoorbeeld ons financiële systeem. Iedereen kan een mening hebben, maar de universiteit voorziet ons ook van de feiten. Het is handig als daar een correlatie tussen is...”

Bijdragen aan het werk van de Universiteit Utrecht ziet Sijbesma ook als het zorgen

voor de volgende generatie. Het ontwikkelen van de mensheid door kennis te ontwikkelen waardoor we ook economisch kunnen groeien. Sijbesma: “Hier is een rol weggelegd voor de overheid, maar ook voor alle alumni van de Universiteit Utrecht!”

Bent u benieuwd hoe Feike Sijbesma zijn periode in de RvT heeft ervaren? Lees verder in het digitale U-blad, www.dub.nl.

Sijbesma is Leader of Change

Afgelopen oktober ontving Feike Sijbesma de prestigieuze **Leaders of Change Award** tijdens de **Global Conference of Social Change** bij de **Verenigde Naties in New York**, voor zijn visionaire en inspirerende leiderschap. Sijbesma laat zien hoe leiderschap, creativiteit en innovatie kunnen bijdragen aan initiatieven die sociale problemen oplossen, aldus de **Foundation of Social Change**.

Een Jaarfonds voor betrokken alumni

Door **geven**

Het Utrechts Universiteitsfonds, het oudste universiteitsfonds van Nederland, werd in 1886 opgericht door alumni om de groei en de bloei van de universiteit te stimuleren. 125 jaar na dato introduceert het universiteitsfonds een brede jaarfondscampagne die alumni uitnodigt inspirerende projecten te ondersteunen waarmee de Universiteit Utrecht zich onderscheidt als een instituut van naam en faam. Niet alleen het Utrecht Excellence Scholarship (UES-)programma, zoals in de afgelopen jaren, maar ook drie andere, jaarlijks wisselende onderwerpen. Voor dit jaar zijn geselecteerd: de scriptiereeks *The best of the best*, de online collectie van het Universiteitsmuseum Utrecht en de onderzoekstage *Bèta Excellent*.

Tekst: Margot Bouwens Beeld: Aatjan Renders

Nederland is een vrijgevig land, opvallend is echter dat er relatief weinig aan onderwijs en onderzoek gegeven wordt. “Terwijl wetenschap en persoonlijke ontwikkeling juist zo belangrijk zijn. Iedere alumna en alumnus zal dat onderschrijven”, zegt André Bolhuis, voorzitter van het Utrechts Universiteitsfonds. Door te geven aan het Jaarfonds steunen alumni maatschappelijk relevante projecten en dragen ze bij aan de blijvende ontwikkeling van onderwijs en onderzoek op de Universiteit Utrecht. Alle donaties komen volledig ten goede aan de projecten.

Onmisbaar

Het Jaarfonds steunt vier projecten waarin de reguliere overheidsfinanciering niet voorziet. De projecten zijn wisselend van aard en richten zich op verschillende doelgroepen en disciplines op het gebied van onderwijs en onderzoek, excellentie, academisch erfgoed en studentenservices. Bolhuis: “Naast relevantie en duurzame ontwikkeling van de universiteit, is het een uitgelezen manier om als alumni nauw betrokken te blijven bij de Universiteit Utrecht. Bij deze projecten snijdt het mes aan meerdere kanten.” Alle faculteiten en diensten krijgen de mogelijkheid om een project in te dienen. Dit jaar zijn er vijftien aanvragen ingediend. Het bestuur van het U-fonds beoordeelt de aanvragen en selecteert de meest aansprekende projecten. “Juist in deze financieel lastige tijden vragen we aandacht voor pro-

jecten die een concrete bijdrage leveren aan een excellent en inspirerend academisch klimaat voor studenten en medewerkers en alle vrienden van de universiteit die zorg hebben voor de toekomst van de wetenschap”, aldus Bolhuis.

Ruimhartig

De eerste projecten, die onlangs zijn geselecteerd (en die op de volgende pagina's worden voorgesteld) zijn de scriptiereeks *‘The best of the best’*, de online collectie van het Universiteitsmuseum Utrecht en de onderzoekstage *Bèta Excellent*. Het UES-programma is het enige jaarlijks terugkerende project. Bolhuis: “Het UES-programma is een prachtig project waar alumni en vrienden van de Universiteit Utrecht ruimhartig aan geven. Vorig jaar brachten zij gezamenlijk ruim 100.000 euro bij elkaar. Het UES blijft dan ook een vast project in het Jaarfonds.”

Wat wilt u (door)geven?

Op de achterkant van deze illustratie en in de Jaarfonds-brochure die u onlangs heeft ontvangen, leest u hoe u kunt bijdragen aan de vier projecten van het Jaarfonds.
www.uu.nl/doorgeven

Kansen door **geven** Utrecht Excellence Scholarship (UES)

Doel: Buitenlandse studenten die wel het talent maar niet de middelen hebben, een masteropleiding aan de Universiteit van Utrecht laten volgen.

Buitenlandse studenten die wel het talent, maar niet de middelen hebben om in Utrecht te studeren, kunnen met het UES-programma een masteropleiding volgen aan de Universiteit Utrecht. Om dit mogelijk te maken investeert de Universiteit Utrecht jaarlijks een bedrag van ca. 1 miljoen euro ten behoeve van de instroom van buitenlands talent in internationale onderwijsprogramma's. Dat is echter niet toereikend om alle veelbelovende studenten de steun te geven die zij nodig hebben om in Utrecht te kunnen studeren. Daarom is het Utrechts Universiteitsfonds (U-fonds) eind 2007 een campagne gestart voor extra beurzen. Dit leverde de afgelopen jaren 100.000 euro op. Hierdoor krijgen elk jaar zes à zeven extra studenten de kans om naar Utrecht te komen. Zij komen uit alle windstreken - buiten West-Europa - en zijn verspreid over verschillende masters: van Game engineering tot Linguistics, van Drug innovation tot Global criminologie.

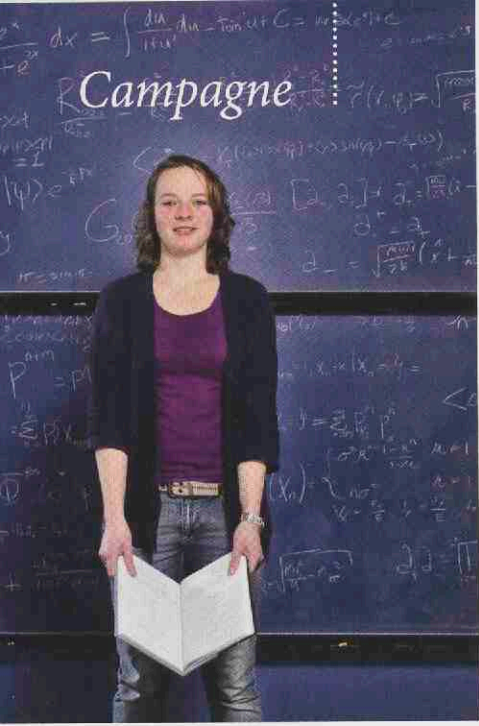
"Buitenlandse studenten die met een beurs hier komen studeren, halen niet alleen, zij brengen ook veel", stelt dr. Arie Smit, alumnus, UES-ambassadeur en in zijn werkzame leven directeur van TeleacNOT. "Voor een universiteit is het belangrijk om talent van buiten, binnen je muren te hebben. Door met andere culturen, andere achtergronden, andere inzichten in aanraking te komen, leren studenten letterlijk en figuurlijk over hun eigen grenzen heen te kijken. Dat bevordert discussie, wederzijds begrip en creativiteit in denken. Het UES-programma is dus belangrijk voor de student in kwestie, maar zeker ook voor de internationalisering van de universiteit en het op de kaart houden van Nederland als kennisland. Zo heeft een gift aan het UES-programma eigenlijk dubbele waarde: het verrijkt zowel het leven van de student als de universitaire gemeenschap." Smit is als voormalig voorzitter van het Universiteitsfonds en als een van de initiatiefnemers van het UES-programma betrokken in de eindfase van de selectie: "Uit de aanmeldingen die jaarlijks binnenkomen, selecteren we, in overleg met het admissions office, de meest excellente en gemotiveerde kandidaten als ambassadeur voor de UES-campagne. Petje af voor deze studenten die toch zeker twee jaar ver van huis zijn en hun uiterste best doen de financiering rond te krijgen - toch snel zo'n 23.000 euro per jaar - om hier te kunnen studeren."

UES-student Catherine Arupia uit Uganda:

*'My long awaited dream
come true'*

Een van de talentvolle studenten die dit jaar aan de Universiteit Utrecht is komen studeren, is Catherine Arupia (1978). Zij is de eerste vrouwelijke UES-student uit Afrika en doet een master Business informatics. Met de kennis die ze hier verwerft over het vergaren, opslaan, ordenen en distribueren van informatie wil ze bijdragen aan de ontwikkeling van Uganda. "UES is important to me because the scholarship gave me a golden opportunity to further my studies and be able to study abroad, a dream I always hoped and longed for. I know for sure my family could not afford to pay for my education. I got to know Utrecht University through a Dutch friend whom I met in Uganda during his bicycle trip across Africa. He is an alumnus of the University. I searched for all information on the internet about studying at Utrecht University. In doing so I found a master programme that was in line with my bachelor knowledge. I filled out every piece of paper that was required for admission and I also applied for scholarship which eventually enabled me to come and study. I was chosen on the ground of excellence, motivation and a strong interest to pursue higher education. The UES-programme made my long long awaited dream come true."

Student Adinda de Wit:

‘Je ziet hoe de onderzoekswereld werkt’

De onderzoekstage is de bekroning van het Bèta Excellent-programma. Het biedt talentvolle leerlingen uit de zesde klas de kans om in hun examenjaar hun profielwerkstuk (grotendeels) aan de universiteit te maken. Adinda de Wit, nu derdejaars student Wis- en Natuurkunde, heeft voor haar profielwerkstuk een onderzoekstage gedaan bij Farmacie: “Je krijgt een kijkje in de keuken van een groot onderzoek. Dat is echt anders dan op school een proefje doen en vier uur later het resultaat weten. Door mee te werken aan een onderzoek zie je hoe de onderzoekswereld werkt en weet je hoe het is om een paper te lezen, onderzoeksvragen op te stellen en experimenten te bedenken. Hoewel ik geen Farmacie ben gaan studeren, was het zeer leerzaam te zien hoe ze in een ander vakgebied onderzoek doen. De onderzoekstage verdiepte en verbreedde mijn kennis en het stimuleerde me verder te kijken dan ik op school deed.”

Talent door geven Onderzoekstage Bèta Excellent

Doel: Getalenteerde 6vwo-scholieren de kans bieden om aan de Universiteit Utrecht een onderzoekstage te doen.

Het Junior College Utrecht (JCU) en 22 middelbare scholen zijn in 2011/2012 het programma Bèta Excellent gestart. Doel van dit programma is om voor talentvolle leerlingen een doorlopende leerlijn te ontwikkelen van de brugklas tot en met de bachelor. Als onderdeel van dit programma volgen leerlingen uit de eerste tot de zesde klas masterclasses aan de Universiteit Utrecht en werken ze daar gezamenlijk aan verrijkende en verdiepende opdrachten.

Prof. dr. Gerard van Koten over de onderzoekstage Bèta Excellent: “Ik ben bijzonder begaan met dit project. In onze kennisintensieve samenleving moeten we bètatalent koesteren en al vroeg ontwikkelen naar een hoog niveau. Utrecht is daar de aangewezen plek voor. De stage geeft vwo-leerlingen meer zicht op bètatechniek en maakt de overstap naar een wetenschappelijke opleiding vloeiender en daardoor eenvoudiger.” De leerlingen krijgen workshops over het maken van een onderzoeksvoorstel en de opzet en uitvoering van een onderzoek. Een onderzoeker van de universiteit begeleidt hen bij hun eigen (deel)onderzoek. Hun eigen vwo-docent blijft eindverantwoordelijk voor de beoordeling. “Door die dubbele betrokkenheid vindt in beide richtingen kennisoverdracht plaats, zowel inhoudelijk als didactisch. Die kruisbestuiving is heel wenselijk. Enerzijds om het vwo-onderwijs te blijven voeden met de laatste stand van zaken in de wetenschap. Anderzijds om te zorgen dat universitair docenten aangesloten blijven bij wat de jeugd bezighoudt, hoe ze leren, zodat ze daar met hun onderwijs op kunnen aansluiten.”

Alumnus Sjoerd Kamerbeek:

‘Specialisten gingen in gesprek over mijn scriptie’

Door middel van persberichten en symposia worden de excellente scripties onder de aandacht van een breed publiek gebracht. Zo ook de scriptie over het succes en falen van fusies en overnames van Sjoerd Kamerbeek, alumnus en advocaat bij Van Doorne: “Tijdens een speciaal over dit onderwerp georganiseerd symposium heb ik mijn scriptie kunnen presenteren aan de top van het Nederlandse bedrijfsleven en de politiek. Specialisten uit het bedrijfsleven, de politiek en de universiteit gingen daarop met elkaar in gesprek. De universiteit vanuit de theorie en het bedrijfsleven vanuit de praktijk. Die verschillende perspectieven leverden een interessante discussie op, maar ook begrip en kruisbestuiving.” Dat deze scriptiereeks de maatschappij voedt met kennis en inzichten, en jonge, talentvolle alumni een springplank biedt voor hun carrière, daarvan is Kamerbeek overtuigd: “Het project stimuleert studenten te excelleren. Daar is de student zelf, de universiteit en de maatschappij bij gebaat.”

Parels door geven Scriptiereeks 'The best of the best'

Doel: Scriptieonderzoeken die met een negen of hoger zijn beoordeeld, onder de aandacht brengen van een breed publiek.

De faculteit Rechten, Economie, Bestuur & Organisatie stimuleert onderzoek op hoog niveau door de beste scripties van master studenten uit te geven in de scriptiereeks: 'The best of the best'. Zo worden de onderzoeken die door talentvolle studenten van de Universiteit Utrecht zijn uitgevoerd, toegankelijk gemaakt voor een breed publiek. Hierdoor vindt uitwisseling van onderzoeksinformatie plaats en wordt zowel binnen als buiten de universiteit multidisciplinaire samenwerking gestimuleerd.

Politici, overheid, organisaties en bedrijfsleven krijgen met deze scriptiereeks toegang tot toepasbare wetenschap. De veelal maatschappelijk relevante onderzoeksresultaten zijn al herhaaldelijk meegenomen bij aanpassing van beleid en wetgeving. "Met deze excellente scriptiereeks worden wetenschap en praktijk met elkaar verbonden. Dat jonge, talentvolle studenten met hun afstudeeronderzoek een bijdrage leveren aan actuele maatschappelijke discussies, vind ik heel waardevol", zegt Peter Wakkie, alumnus, voormalig lid van de Raad van Bestuur van Ahold en thans advocaat bij Spinath&Wakkie.

Ambassadeur Peter Wakkie:

'Het afstudeeronderzoek draagt bij aan actuele maatschappelijke discussies'

Schatten door geven Online collectie Universiteitsmuseum Utrecht

Doel: Bijzondere objecten uit de collectie van het Universiteitsmuseum digitaliseren en toegankelijk maken voor jong en oud.

Het Universiteitsmuseum Utrecht beheert het academisch erfgoed van de Universiteit Utrecht; naar schatting zo'n 180.000 objecten. Het is de erfenis van 375 jaar onderzoek en onderwijs aan deze universiteit. Slechts een klein deel hiervan kan getoond worden in het museum. Het grootste deel wordt professioneel beheerd in de depots van het museum. Om meer verborgen schatten te kunnen laten zien, wordt een deel van de collectie geconserveerd, gefotografeerd en beschreven. De objecten en bijbehorende verhalen worden daarna op een interactieve website geplaatst.

Dat het belangrijk is de prachtige collecties en unieke voorwerpen die het Universiteitsmuseum Utrecht in huis heeft zichtbaar te maken voor het publiek, onderschrijft prof. dr. Gerard 't Hooft, universiteitshoogleraar en Nobelprijswinnaar: "Kennis is de kurk waar de samenleving op drijft. Het genereert nieuwe ontwikkelingen. Het is heel mooi hoe het museum dat laat zien. Ik heb dat aan den lijve mogen ondervinden met de tentoonstelling die het museum over mijn werk heeft gemaakt. Het Universiteitsmuseum prikkelt de nieuwsgierigheid en weet ons enthousiasme voor de wetenschap over te brengen aan zowel kinderen als volwassenen. Dat is een groot goed."

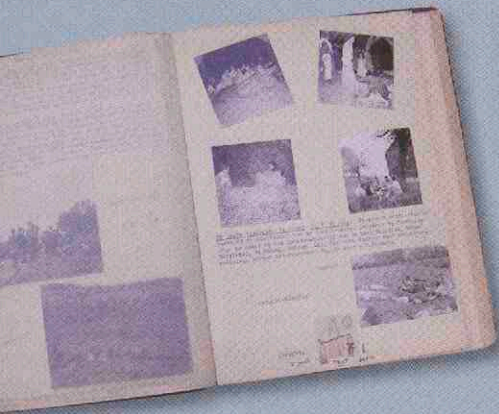

Directeur Monique Mourits:

'Sommige objecten hebben voor een doorbraak gezorgd'

Het Universiteitsmuseum Utrecht is bij uitstek het podium voor wetenschapscommunicatie. Het laat jong en oud zien hoe wetenschap werkt en zich ontwikkelt. "Het museum laat zien dat de Universiteit Utrecht al eeuwen innovierend en vooraanstaand onderzoek doet. En hoe de universiteit daarmee bijdraagt aan wetenschap en maatschappij", zegt Monique Mourits, alumna en directeur van het Universiteitsmuseum Utrecht. "In de collectie zitten objecten waar je om moet glimlachen, maar ook objecten die voor een doorbraak hebben gezorgd. Zoals de eerste hart-longmachine en een collegeplaat van een hoogleraar die laat zien hoe planten bewegen. Bij toeval vindt hij hoe planten groeien; dat is mondiaal doorbrekend onderzoek geweest. Of de slingerklok uit 1657, die door Salomon Coster gemaakt werd voor Christiaan Huygens. Het is een van de oudste slingeruurwerken ter wereld. Ooit waren het objecten met een praktische toepassing. Nu hebben ze museale waarde."

De 'biologenmeisjes'

Het is september 1955 als negen jonge vrouwen vol verwachting aan hun studie Biologie beginnen. Mede door de vele practica en veldexcursies brengen ze veel tijd met elkaar door en ontstaat een hechte band. Een band voor het leven, zo blijkt later als de 'biologenmeisjes' elkaar blijven opzoeken. In de Faculty Club achter het Academiegebouw vertellen ze over hun unieke band.

Tekst: Laura Thuis Beeld: Anne Hamers

Een lange tafel met negen borden kondigt de komst van de 'biologenmeisjes' - zoals ze zichzelf nog steeds noemen - al aan. Het is bijna 11.00 uur als de eerste alumna de Faculty Club binnenkomt, waarna al snel de voltallige vrouwelijke lichte Biologie uit 1955 weer compleet is. Als iedereen koffie en thee heeft, beginnen ze te vertellen.

Hoe is jullie alumnaclub ontstaan?

Janny Eil-van Oest: "Ali is hierin onze bindende factor. Zij hield iedereen bij elkaar." **Anne Marie Hille Ris Lambers:** "Al tijdens de studie vervulde zij deze rol en ook erna hield zij met iedereen contact."

tijd is het een gewoonte geworden om elkaar twee keer per jaar te zien. Vaak in Utrecht, maar soms ook bij iemand thuis. We beleven daar heel veel plezier aan, zeker omdat we er allemaal nog zijn."

Kozen jullie bewust voor Biologie?

Mieke Berkhuisen-Bakker: "Daar hebben we het laatst nog met elkaar over gehad: de meesten van ons zouden achteraf een andere keuze hebben gemaakt. De jonge mensen van nu weten veel beter wat ze wel en niet willen." **Jenny Koekoek:** "Er was ook weinig voorlichting in die tijd. Ik vond biologie leuk op school, maar had er verder totaal niet over nagedacht.

studeren. Maar er werd gezegd: 'Dat duurt heel lang en meisjes gaan natuurlijk trouwen...'. Dat heb ik toen dus niet gedaan: Farmacie studeren. Het werd Biologie, omdat ik dat vak leuk vond. Ik ging samen met Nanke, bij wie ik in de klas zat." **Nanke Damen-van Hapert:** "Wij kwamen beiden uit het katholieke zuiden en werden automatisch lid van het katholieke Veritas." **Anne Marie Hille Ris Lambers:** "Mijn ouders waren alletwee biologen en ik werkte op mijn vijftiende al als kasknecht. Biologie was dus een logische keuze. Ik werkte echter liever met mijn handen. Maar noch mijn ouders, noch ikzelf beseften dat in die tijd. Ik heb uiteindelijk twaalf jaar piano's gerepareerd." **Ali Miedema:** "Ik koos wel bewust voor Biologie met het doel het onderwijs in te gaan. Ik heb daar ook bewust mijn veldbiologische vakken op uitgekozen." **Fusien van den Ent-Westendorp:** "Ik was al botanisch analist in Wageningen, maar ik wilde wéten. Ik had in Indië in een kamp gezeten waar je niet mocht leren. Ik was als een spons toen ik in Nederland terugkwam."

'Dat is zo leuk als je weer bij elkaar zit, dan komen de herinneringen boven'

Mieke Berkhuisen-Bakker: "Tot ze in 1994 zei: 'Laten we weer eens met z'n allen afspreken. Iedereen was daarvoor uit elkaar gegaan; had eigen levens met gezinnen en werk. En dat was toen veelal achter de rug. We zijn in dat jaar uitgebreid teruggeweest naar de Lange Nieuwstraat - waar nu het Universiteitsmuseum zit - waar we veel goede herinneringen hebben liggen. En sinds die

Wat ik wel wist, was dat ik niet voor de klas wilde en ik stond natuurlijk m'n hele leven voor de klas! Maar ik vond het uiteindelijk zó leuk dat lesgeven: het plezier dat je hebt als het lukt om iets ingewikkelds minder abstract te maken en boeiend over te brengen." **Thea Tempelaars-van Oorschot:** "Wij kregen wel voorlichting - wat heel bijzonder was in die tijd - en ik wilde Farmacie gaan

Hoe was het studentenleven toen?

Ali Miedema: "Voor mij was het USKO heel belangrijk. Ik zong als sopraan onder Hans Brandts Buys, een heel goede →

lichting'55

Van links naar rechts: ■ JANNY EIL-VAN OEST (76) Geboren 02-04-1935 Gestudeerd van 1955-niet afgemaakt; meehelpen in dieren-
artspraktijk man ■ FUSIEN VAN DEN ENT-WESTENDORP (78) Geboren 05-07-1933 Gestudeerd van 1955-niet afgemaakt; getrouwd
■ ANNE MARIE HILLE RIS LAMBERS (74) Geboren 09-07-1937 Gestudeerd van 1955-niet afgemaakt; getrouwd ■ MIEKE BERK-
HUYSEN-BAKKER (75) Geboren 29-08-1936 Gestudeerd van 1955-1963 ■ JENNY KOEKKOEK (74) Geboren 17-03-1937 Gestudeerd
van 1955-1963 ■ JANTJEN VAN SCHREVEN-TUINZING (73) Geboren 14-04-1938 Gestudeerd van 1955-1963 ■ THEA TEMPELAARS-
VAN OORSCHOT (76) Geboren 19-09-1935 Gestudeerd van 1955-1963 ■ NANKE DAMEN-VAN HAPERT (75) Geboren 09-03-1936
Gestudeerd van 1955-1964 ■ ALI MIEDEMA (74) Geboren 29-01-1937 Gestudeerd van 1955-1963

dirigent. Ik had al liefde voor muziek, maar dit is daar nog meer gestimuleerd.” **Janny Eil-van Oest:** “Het waren natuurlijk heel andere tijden. Je had een kamer met een wastafel en een klein pitje en je at vaak ‘op de club’ of op de mensa. En verder sprak je vooral met elkaar af. Ik zat bij de UVSV, maar daar was je vooral met hoogtijdagen zoals het installatiediner of een bal. En het was allemaal denk ik iets ‘onschuldiger’ dan nu: in de groentijd moesten we bijvoorbeeld met de ruggen tegen elkaar zitten en hemdjes breien voor kinderen die het nodig hadden.”

En hoe was het om als vrouw te studeren?

Janny Eil-van Oest: “Het werd al meer gemeengoed dat vrouwen gingen studeren. Je werd ook voor vol aangezien. Maar er waren natuurlijk wel minder meisjes dan jongens. En de verhoudingen waren gewoon nog heel anders. Nu wonen sommige studenten al samen, dat was in onze tijd niet. Dan ging je trouwen.” **Anne Marie Hille Ris Lambers:** “Ik trouwde in het tweede jaar en het was wel gang-

baar dat je je dan aan het huwelijk ging wijden.”

Hebben jullie allemaal iets met jullie studie gedaan?

Thea Tempelaars-van Oorschot: “De meesten zijn na hun kandidaats direct gaan lesgeven. Ik ook. Daar was in die tijd grote behoefte aan. En ik studeerde op het geld van mijn ouders en dat handje ophouden vind je op een gegeven moment niet zo leuk meer.” **Fusien van den Ent-Westendorp:** “Ik heb mijn studie niet afgemaakt, omdat ik ging trouwen. Maar ik heb er zo veel aan gehad. Je begrijpt een beetje hoe het leven in elkaar zit en dat is zó essentieel.”

Hebben jullie een favoriete herinnering aan jullie Utrecht-tijd?

Mieke Berkhuisen: “Bij Van Heerdt student-assistenschappen lopen. Ik vond het heerlijk om daar rond te scharrelen en datgene uit te leggen wat je geleerd had.” **Ali Miedema:** “Mieke en ik hebben voor toegepaste entomologie twee keer drie maanden op de Veluwe rode bosmieren

stad en alles te kunnen doen op jòuw moment.” **Anne Marie Hille Ris Lambers:** “Het samen muziek maken bij het USKO en de hartelijke sfeer onder de biologen.”

Kunnen jullie aangeven hoe belangrijk jullie club voor jullie is?

Ali Miedema: “Voor mij is in die tijd om verschillende redenen de zon opgegaan en is de basis gelegd voor de meest dierbare vriendschappen.” **Jenny Koekoek:** “Ik kan echt zeggen dat onze club en studie me mijn zelfrespect heeft teruggegeven. Dat alles ineens zo goed ging: het lesgeven, de vriendschappen... we hebben allemaal onze problemen gehad en dan is dit een heel fijne achtervang.” **Janny Eil-van Oest:** “En het is natuurlijk heel bijzonder dat we er allemaal nog zijn. Dat kloppen we regelmatig af.”

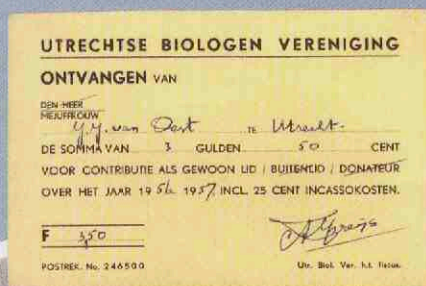
Hoe is verder jullie binding met de universiteit?

Thea Tempelaars-van Oorschot: “We gaan regelmatig - niet altijd met alle negen, maar wel vaak met meer - naar alumni-bijeenkomsten en de Universiteitsdag. Afgelopen jaar ben ik samen met Ali en Jenny geweest en dat was een hartstikke goed programma.” **Jantien van Schreven-Tuinzing:** “Ik ben al heel snel na de studie het Universiteitsfonds gaan steunen, om andere mensen ook de gelegenheid te geven te studeren.” **Ali Miedema:** “Ik heb zelf geen kinderen en je wilt denk ik, als je een verantwoordelijk levend mens bent iets voor de toekomst doen. Ik heb me toen op een gegeven moment afgevraagd: ‘Waar ben ik dankbaar voor?’ En de universiteit is daar één van. En zo ben ik bij het Universiteitsfonds terechtgekomen: om de verbinding met volgende generaties te vormen.”

Ten slotte: is er alweer een nieuwe datum gepland?

Annemarie Hille Ris: “Jazeker, net gepland op 20 maart. Afspraak met de biologen-meisjes.” **Ali Miedema,** lachend: “Zo hebben we elkaar leren kennen en zo voelen we ons eigenlijk nog steeds.”

‘Je begrijpt een beetje hoe het leven in elkaar zit en dat is zó essentieel’

bestudeerd. En die gingen we dan met onze handen uitgraven. Ik weet nog dat ik een keer in de trein terug naar huis zat en er nog één op mijn rug zat! Dat is zo leuk als je weer bij elkaar zit, dan komen de herinneringen boven.” **Thea Tempelaars:** “De totale periode, óók het soms oeverloos geleuter. Want dat contact met elkaar vormt je. Daarom is het ook zo jammer dat studenten tegenwoordig zo weinig tijd voor hun studie hebben.” **Jantien van Schreven-Tuinzing:** “Voor mij zijn dat de veldexcursies, het met elkaar op pad zijn.” **Nanke Damen-van Hapert:** “Dat is vooral het gevoel van vrijheid van de druk van thuis. Ik vond het super om vrij rond te kunnen fietsen door de

Speciaal voor u!

Bent u al Vriend?

Het U-fonds (Utrechts Universiteitsfonds) stimuleert de groei en bloei van de Universiteit Utrecht. Met dat doel is het fonds 125 jaar geleden door alumni opgericht. Inmiddels is het U-fonds ook de universitaire alumni-organisatie. Voor alumni en de universiteit organiseert het:

- regionale en landelijke netwerkbijeenkomsten
- netwerk- en carrièreservices
- lezingen
- subsidies voor studenten-activiteiten
- beurzen voor buitenlandse studenten
- bijzondere leerstoelen

Om dit te kunnen bekostigen, zijn donaties nodig. U kunt het U-fonds al steunen voor € 30,- per jaar, maar meer mag natuurlijk altijd. Voor dit bedrag wordt u Vriend van het U-fonds. U wordt Vriend door het formulier in te vullen op www.uu.nl/alumni/vriend

Utrechts Universiteitsfonds Universiteit Utrecht

Bestuursgebouw,
Heidelberglaan 8, Utrecht
T (030) 253 80 25
E alumni@uu.nl
Bankrekening 14475

DOE MEER MET UW alumnipas

Als Vriend van het Universiteitsfonds steunt u niet alleen onze activiteiten, maar u ontvangt bovendien de U-fonds alumnipas waarmee u diverse kortingen en extra's krijgt. Op deze pagina vindt u een greep uit het aanbod.

Coachgesprek voor jonge alumni

Wat wil ik? Wat wordt mijn volgende stap? Wat zijn mijn talenten? Hoe kan ik ondanks de crisis toch de juiste keuzes maken? GORTcoaching heeft een speciaal coachuur samengesteld voor jonge alumni van de Universiteit Utrecht. Vrienden van het U-fonds kunnen hierdoor met bijna 50% korting een coachgesprek volgen van een uur. Zij betalen slechts € 45 (i.p.v. € 83,30).

Meteen aan de slag? Kijk in de agenda op www.gortcoaching.nl en mail een datum voor het eerste gesprek naar info@gortcoaching.nl o.v.v. vriendenactie Illuster 63. Of lees verder op www.gortcoaching.nl

Bijna 50% korting

Een halfjaar nrc next voor maar €99

nrc.next is een toegankelijke krant op tabloid formaat en verschijnt iedere werkdag. Met het nrc.next plus abonnement ontvangt u bovendien op zaterdag het NRC Handelsblad. Vrienden van het Utrechts Universiteitsfonds krijgen korting: voor € 99 kunt u een halfjaar lang kennismaken met nrc.next (niet voor bestaande abonnees). Dit betekent een korting van 32%! Kijk op www.nrc.nl/uu

nrc.next
meer weten in minder tijd

32% korting

Verzekering met korting bij OHRA

OHRA Direct geregeld

Samen, slim en voordelig verzekerd. Vrienden van het Utrechts Universiteitsfonds profiteren samen van collectief voordeel. Bij OHRA ontvangt u bijvoorbeeld 9,5% korting op de zorgverzekering en betaalt u maar € 99,27 per maand voor de basisverzekering. Alle voordelen op een rij:

■ 9,5% collectiviteitskorting op de zorgverzekering ■ 8% tot 13,5% collectiviteitskorting op een aanvullende zorgverzekering of tandartsverzekering ■ 15% korting op een autoverzekering ■ 10% collectiviteitskorting op (permanente) reisverzekering ■ 10% op alle overige schadeverzekeringen zoals inboedel ■ permanente reis en rechtsbijstand. Kijkt u voor actuele acties op www.ohracollectief.nl/uufonds3965

Pas verschenen: de geschiedenis van het U-fonds

Ter gelegenheid van het 125-jarige bestaan van het Utrechts Universiteitsfonds heeft Armand Heijnen, oud-hoofdredacteur van het Ublad, een boekje geschreven over de geschiedenis van het oudste universiteitsfonds van Nederland. De publicatie richt zich op de afgelopen kwart eeuw en schetst een interessant beeld van de ontwikkeling van het Utrechtse alumnibeeld. Als Vriend van het U-fonds krijgt u € 5,- korting en betaalt u € 5,- (i.p.v. € 10,-) voor deze gelimiteerde uitgave. Mail uw bestelling naar alumni@uu.nl o.v.v. uw adresgegevens en alumnipasnummer. Of kijk op www.uu.nl/alumni

€ 5 korting

Universiteiten staan voor grote uitdagingen. Ze moeten meedraaien met de internationale top. Excelleren door samen te werken. Wat is de marsroute en welke kansen liggen er voor de Universiteit Utrecht? Yvonne van Rooy, voorzitter van het college van bestuur, Jan Kimpen, voorzitter van de raad van bestuur van het Universitair Medisch Centrum Utrecht, en alumnus Lodewijk Hijmans van den Bergh, lid van de raad van bestuur van Ahold, geven hun visie.

Tekst: Peter Steeman Illustratie: Saskia van der Linden

Hoe ~~groter~~ kleiner, hoe beter? Universiteiten moeten steeds meer samenwerken

Universitair bestuurders moeten de komende jaren harde keuzes maken. 'Wij vragen van de instellingen scherper te kiezen wat zij wel en vooral ook wat zij niet meer doen,' schrijft staatssecretaris Zijlstra van OCW. 'Ook wordt van instellingen verwacht dat zij nog intensiever de samenwerking aangaan.' Big is beautiful, lijkt het. De universiteiten van Leiden, Rotterdam en Delft overwegen een fusie. Met 55.000 studenten, 11.500 werknemers en vier campussen wordt het de grootste academische instelling van Nederland.

Denkt de Universiteit Utrecht al na over een fusie?

Yvonne van Rooy: "Een fusie is niet aan de orde voor ons. Met dertigduizend

studenten zijn we al aan de grote kant. Als je kijkt naar de beste universiteiten ter wereld, denk aan Harvard, MIT of Oxford, dan zijn die qua studentenaantallen allemaal kleiner. Kwaliteit is leidend in alle keuzes die we als universiteit maken. Zowel op de Shanghai ranking als de Times Higher Education ranglijst zijn we de beste Nederlandse universiteit. Als je op een 48e en 68e plaats staat, hoor je bij de wereldtop. Om die positie vast te houden, moet je topsport bedrijven. We kiezen er nadrukkelijk voor om de betere studenten naar Utrecht te trekken. Door selectie aan de poort of door matchingsgesprekken koppelen we de beste studenten aan de beste studies. We hebben een uitgebreid kwaliteitssysteem om de

kwaliteit van ons onderzoek te waarborgen. Onderzoeksgroepen worden regelmatig beoordeeld door *peers* van andere topuniversiteiten. Dat onderzoek, maar ook onderwijs en valorisatie wordt niet beter als je groter wordt. Jonge onderzoekers willen gestimuleerd worden door een toponderzoeker. Dat lukt niet als de onderzoeksgroepen te groot worden."

Jan Kimpen: "Schaalvergroting is een non-onderwerp."

Lodewijk Hijmans van den Bergh: "Een fusie is nooit een doel op zich, hoogstens een middel. Waar het om gaat is hoe je als organisatie je doelstellingen kan bereiken. Dat kan ook door →

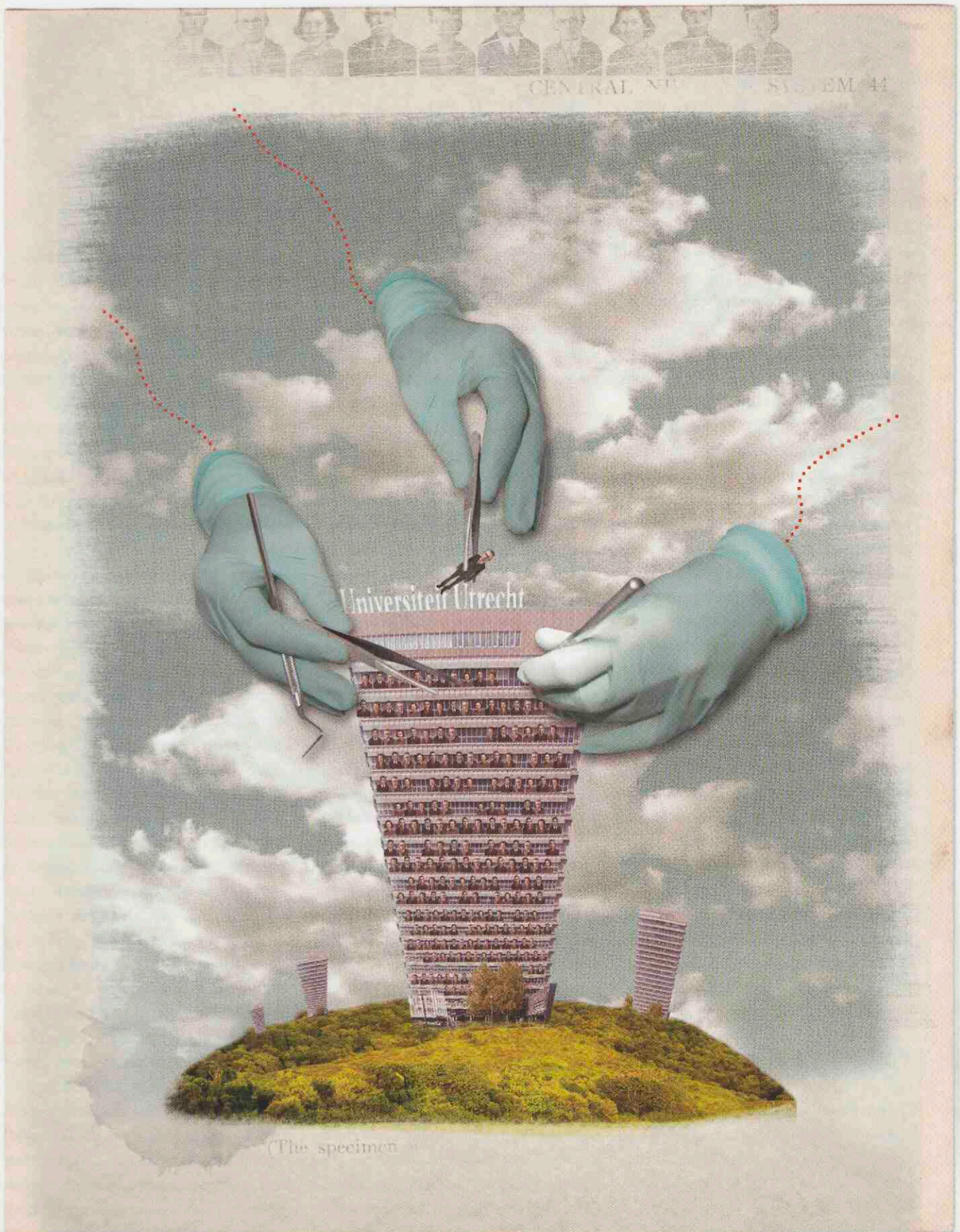

Yvonne van Rooy:

'De beste universiteiten ter wereld zijn qua studentenaantallen allemaal kleiner'

CENTRAL N... S... EM 44

(The specimen)

Jan Kimpfen:

‘De samenwerking met Philips is ons dierbaar. Wij hebben de kennis van de patiënt, zij van de apparaten’

andere vormen van samenwerking, en daarin is de Universiteit Utrecht heel goed.”

Om mee te kunnen in die wedloop vormen de Universiteit Utrecht en het UMC Utrecht sinds dit jaar een strategische alliantie met de TU Eindhoven. Hoe belangrijk is die samenwerking?

Yvonne van Rooy: “Door de technologiekraft van de TU te verbinden met het sterke onderzoek van de universiteit en het UMC op het gebied van duurzame energie, medische beeldverwerking, stamcellen en regeneratieve geneeskunde vormen we samen een sterke combinatie. Het biedt een goede basis om samen binnen Europa op te trekken. Ook voor studenten biedt het nieuwe mogelijkheden.”

Jan Kimpfen: “We willen niet alleen maar de natte labjongens en -meisjes die kiezen voor een master Moleculaire Biologie of Pathologie. We bieden al een verkorte doktersopleiding voor bachelors in bijvoorbeeld Scheikunde. Dat willen we ook mogelijk maken voor bachelors van de TU Eindhoven. Met een master Medische Technologie krijg je een dokter die samen met ingenieurs kan nadenken over innovaties. Voor het UMC is een technische partner als TU Eindhoven heel belangrijk. We zien het als een kerntaak om bij te dragen aan technische ontwikkeling in de zorg. Samen met Philips hebben we een MRI-versneller ontwikkeld: een apparaat dat een MRI maakt, terwijl je bestraalt. Dat is een unieke prestatie. We zijn voor Philips wereldwijd de belangrijkste

partner voor MRI. Het enige prototype staat hier. Die samenwerking is ons dierbaar. Wij hebben de kennis van de patiënt, zij van de apparaten. Zij helpen ons met de ontwikkeling van de apparaten. Bouwen de prototypes. Maar ook aan de ontwikkelkant heb je technische knowhow nodig. Die wetenschap en techniek van het UMC borgen we met deze samenwerking.”

De commissie Veerman stelt dat universiteiten zich moeten concentreren op een bepaald wetenschapsgebied. Hoe moeilijk is dat te realiseren voor de Universiteit Utrecht die het afgelopen jaar juist nog werd uitgeroepen tot beste brede universiteit?

Jan Kimpfen: “Inhoudelijk is het rapport van de commissie Veerman goed. Bied niet honderd verschillende masters aan, maar focus je op datgene waar je goed in bent. Net zoals je de behandeling voor de ziekte van Parkinson, Alzheimer of beroertes prima kunt verdelen over de verschillende academische ziekenhuizen zo hoeft ook niet iedere universiteit zich bezig te houden met oude Keltische talen. Wanneer je gaat versmallen, moet de synergie wel behouden blijven. We willen als UMC dat de Universiteit Utrecht zich hard maakt voor de vakken die voor ons belangrijk zijn.”

Yvonne van Rooy: “We blijven een brede universiteit, maar we maken scherpe keuzes. Niet alle universiteiten zijn goed in dezelfde gebieden. Onze faculteit Geesteswetenschappen heeft bijvoorbeeld een sterke focus op West-Europa,

terwijl diezelfde faculteit in Leiden zich specialiseert op het gebied buiten Europa. Het neemt niet weg dat je soms keuzes moet maken. We stoppen met Sterrenkunde. Dat soort afwegingen is een permanent proces. Als universiteit hebben we een heel hoog ambitieniveau. De maatschappij vraagt het van ons. De universiteit is daarin enorm veranderd. Studenten kozen vroeger voor een stad. Nu maken ze een keuze op basis van kwaliteit en reputatie.”

Hoe is dat voor alumnus Lodewijk Hijmans van den Bergh? Speelde de kwaliteit van de universiteit een rol in de keuze toen hij Nederlands Recht ging studeren?

Lodewijk Hijmans van den Bergh (lachend): “Zowel mijn vader als grootvader zijn als hoogleraar verbonden geweest aan deze universiteit, dus ik was enigszins erfelijk belast. Ik heb nog steeds het boekje van mijn vader waarin hij resultaten van studenten bijhield. Dan zie je dat er in die tijd (1949-1971) ook nog wel eens studenten zakten. De prestatiegerichtheid is groter dan vroeger. Er wordt wel gesuggereerd dat er daardoor minder ruimte is voor zelfontplooiing van studenten. Ik denk eerlijk gezegd dat het huidige klimaat jongeren meer kansen geeft. Er zijn veel meer uitwisselingsmogelijkheden zoals bijvoorbeeld het Erasmusprogramma. Het grootste verschil met de universiteit nu is dat de wereld veel kleiner is geworden. De omgeving waarin studenten zich bevinden, is fundamenteel veranderd. Vroeger bestond de concurrentie uit andere Nederlandse

universiteiten. Daar kwamen de mensen vandaan met wie je na je studie moest meten. Vandaag de dag is de concurrentie op vrijwel ieder vakgebied wereldwijd. Daarin past een universiteit die de lat hoger legt.”

De universiteit moet zich meer als een onderneming gedragen. Staat dat niet op gespannen voet met wetenschappelijke ambities?

Jan Kimpen: “Ik heb wel problemen met het dichtdraaien van de geldkraan voor onderzoek. Als je het initiatief voor onderzoek bij de industrie neerlegt, gaan de aandeelhouders bepalen hoeveel innovatie mag kosten. De ingenieur die aan de basis heeft gestaan van de nieuwe MRI-versneller kwam begin jaren negentig met de eerste plannen. De eerste vijf jaar werd het onderzoek op basis van subsidies gefinancierd. Toen hebben we Philips er pas bij gehaald. Zo gaat het vaker. Je begint met iets waar de industrie in eerste instantie geen brood in ziet. Wetenschappelijk onderzoek begint met aftasten. Daar heeft de universiteit een eigen functie in. De rare nerds in het lab heb je nodig.”

Yvonne van Rooy: “Onze onafhankelijkheid staat voorop. Dat is de waarborg voor kwaliteit maar er is niets mis mee als onze kennis bijdraagt aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken en waardecreatie. Valorisatie stelt ons in staat mee te denken over de grote uitdagingen waar we als samenleving voor staan. Daarom zoeken we voortdurend naar samenwerking met bedrijven en

maken we gebruik van de Europese onderzoekssubsidies. Natuurlijk is het belangrijk dat de overheid voor een stevig fundament zorgt. In het zoeken naar extra financiële middelen onderscheiden we ons overigens niet van buitenlandse universiteiten. Ook daar wordt bezuinigd. Een voordeel dat we als Nederlandse universiteit hebben, is dat we een grote autonomie hebben. We kunnen op ontwikkelingen inhaken als het Utrecht Science Park. De Uithof ontwikkelt zich steeds meer tot een hotspot waar dagelijks 65.000 mensen studeren, werken of het UMC bezoeken. We hebben samen met het UMC en de Hogeschool Utrecht een valorisation center. Dat biedt steun aan startende bedrijven, onderwijst in ondernemerschap en begeleidt onderzoekers bij het beschermen en toepassen van hun kennis. Danone heeft voor zijn Europese R&D centrum voor medische voeding gekozen voor de Uithof in plaats van Parijs. Omdat ze hier toegang hebben tot jonge onderzoekers en een hoogwaardige arbeidsmarkt. Maar het blijft een opgave om met alsmaar krimpende middelen steeds beter te presteren.”

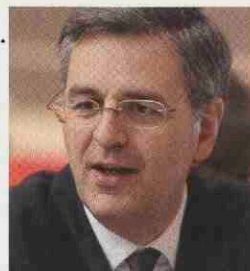
Focusgebieden en samenwerkingsverbanden

De Universiteit Utrecht heeft haar toponderzoek thematisch gebundeld in vijftien focusgebieden zoals *Conflicts and Human Rights*, *Earth and Sustainability* en *Life Sciences and Biocomplexity*. Daarin gaan wetenschappers nieuwe multidisciplinaire samenwerkingsverbanden aan met onderzoeksorganisaties, bedrijven en maatschappelijke instellingen. Met een dergelijke geïntegreerde aanpak draagt de universiteit bij aan oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken als klimaatverandering, gezondheid, veiligheid, sociale cohesie en duurzaamheid. www.uu.nl > onderzoek

Lodewijk Hijmans van den Bergh: “Die interactie met het bedrijfsleven moet je niet te eendimensionaal zien, het gaat nooit alleen om geld. Beiden profiteren ervan. Het bedrijfsleven is gebaat bij wetenschappelijk onderzoek. Voor universiteiten is het belangrijk om te weten wat er speelt in het bedrijfsleven. Voorwaarde is wel dat de onafhankelijkheid van het onderzoek gewaarborgd is. Kijk naar het Concertgebouworkest. Ook daar wordt gebruik gemaakt van sponsors uit het bedrijfsleven. Dat is een belangrijke geldstroom maar het gebeurt onder voorwaarde dat de geldgever geen invloed heeft op het artistieke beleid. Anders verliest zo'n instituut ook zijn waarde. In beide gevallen geldt dat de partijen zich bewust moeten zijn van hun rol. Je moet je rug recht houden.”

Lodewijk Hijmans van den Bergh:

‘Een fusie is nooit een doel op zich, hoogstens een middel’

hora est

15, 16 en 22 december, 20.15 uur

Bruckner 8 en Britten's vioolconcert

■ Najaarsconcert van het USConcert onder leiding van dirigent Bas Pollard. M.m.v. topsoliste Lisa Jacobs ■ Locatie: Geertekerk, Utrecht (15 en 16 december) ■ Locatie: Beurs van Berlage, Amsterdam (22 december) ■ Meer weten: www.usconcert.nl, info@usconcert.nl

Vanaf half december

Schatten uit de Bijzondere Collecties

■ Bijzondere manuscripten en kaarten van de Utrecht University Library zijn te zien in het Catharijne Convent ■ Locatie: Lange Nieuwstraat 38, Utrecht ■ Meer weten: www.library.uu.nl

Vanaf 19 december, 20.00 - 21.30 uur

Rights to a green future

■ Mensenrechten in tijden van klimaatverandering ■ Maandagen 19 december, 9, 16, 23 en 30 januari ■ Locatie: Academiegebouw, Domplein 29, Utrecht ■ Meer weten? www.sg.uu.nl

24 december - 8 januari

X-perimenteren en Jeugdlabspecials

■ De hele dag X-perimenteren in het Jeugdlab tijdens de kerstvakantie ■ Locatie: Universiteitsmuseum, Lange Nieuwstraat 106, Utrecht ■ Meer weten: www.uu.nl/universiteitsmuseum

18 januari 2012, 09.30 - 18.00 uur

Feestelijke oprichting Alumnikring Rechtsgeleerdheid

■ M.m.v. Ed Nijpels, Prof. Stijn Franken, Prof. Annetje Ottow, Prof. Ivo Giesen en Prof. Ben Schueler. Met de bijeenkomst kunnen vier JPAO-punten worden verdiend. ■ Bijdrage: € 100 met JPAO-punten, overig € 30 ■ Locatie: Academiegebouw, Domplein 24, Utrecht ■ Meer weten: Matthias Jorissen (alumnidewerker Rechtsgeleerdheid, m.g.a.jorissen1@uu.nl)

Ga voor meer activiteiten naar www.uu.nl/alumni

Samenwerken met het bedrijfsleven WEL OF NIET?

In deze tijd van bezuinigen, krijgen universiteiten steeds minder geld van de overheid. Een van de mogelijkheden om geld binnen te halen, is (meer) samenwerken met het bedrijfsleven. Is dat een optie voor de Universiteit Utrecht?

Jacques Bouwens (1959), alumnus Psychologie
Managing Director Russel Reynolds Associates

“Samenwerking is absoluut positief voor onze maatschappij. We moeten, net als in Amerika, veel meer richting een open innovatiemodel waarbij een link gemaakt wordt tussen wetenschap en toepassing. Geen isolement, maar waarde creëren in een partnership model.”

Charlotte Nauta (1963), alumna Sociale Geografie
Senior Adviseur Ruimte BMC

“Ja natuurlijk. Zeker in mijn vak waar de rol van bouwers, projectontwikkelaars, makelaars, vervoersbedrijven en het MKB groot is. En zeker in deze tijd waarin de overheid niet zonder private partijen kan en wil.”

Diederik Zijderveld (1963), alumnus Medische Biologie
Managing Director Earth, Environmental and Life Sciences TNO

“De universiteit is er voor fundamentele kennisontwikkeling, dus waar het gaat om precompetitieve onderzoeksprogramma's die samen met bedrijven zijn opgezet, kan samenwerking van grote maatschappelijke waarde zijn. De Universiteit Utrecht moet zich echter verre houden van toegepast contractonderzoek, want dat draagt niet bij aan het realiseren van haar missie en het sluit niet aan bij de competenties van universitaire onderzoekers.”

Jacqueline Franssens (1964), Alumna Culturele Antropologie
Organisatieantropoloog Culture at Work

“Samenwerken kan zeker, maar wetenschap en bedrijfsleven hebben wel andere spelregels. In het bedrijfsleven wordt afgerekend op wat gerealiseerd wordt en wanneer. In de wetenschap staat centraal hoe tot resultaat gekomen is. De vraag is welke spelregels aangehouden worden?”

3 vragen aan

Machteld Radstake,
Alumna Orthopedagogiek,
richting leerlingenzorg

Machteld Radstake (24) nam deel aan de Inspiratiedag van het JAN (het Jonge Alumni Netwerk). Doel van deze dag is afgestudeerden te helpen bij de overstap naar de arbeidsmarkt.

1 Waarom ging je ernaartoe?

"Als pas afgestudeerde ben je bezig met vragen als: wat wil ik, wat voor baan, welke functie, wat voor een soort bedrijf? Of: blijf ik eerst nog een jaar op verschillende manieren ervaringen opdoen of ga ik gelijk bij één baas fulltime werken? En moet ik elke baan die ik kan krijgen aannemen, ongeacht waar dat is, of blijf ik in Utrecht. Vragen waar je een antwoord op moet vinden en waar je soms bepaalde keuzes in moet maken. Omdat ik dit soort keuzes lastig vind, heb ik me ingeschreven voor deze workshop."

2 Welke inspiratie heb je daar opgedaan?

"Vooral de workshop *Manage je eerste indruk* vond ik erg interessant. Het is leuk om te ontdekken wat voor indruk mensen - die je niet kent - van je hebben als ze je zien. Het gaat dan echt alleen om uiterlijk en houding. Je werd daar heel bewust gemaakt van hoe je overkomt op mensen en dat dat voor 80% wordt bepaald door zaken als uiterlijke kenmerken, houding en manier van spreken. Het is goed om je daar bewust van te zijn!"

3 Doe je nu dingen anders?

"Het is niet dat ik nu dingen anders doe of anders aanpak, maar ik ben me er wel meer van bewust dat als ik (nieuwe) mensen ontmoet veel draait om uitstraling. Hoe ik op hen overkom en waar ik bij hen op let. Dat maakt ook dat je achteraf bepaalde zaken beter kunt verklaren."

Jonge alumni

AFGESTUDEERD? Het **JAN** helpt je verder

Je bent afgestudeerd aan de Universiteit Utrecht, je studententijd is voorbij, en je mag jezelf alumnus/alumna noemen. En dan? Je zoekt een baan en gaat een nieuw leven tegemoet. Verdwijnt de universiteit hiermee uit je leven? Het Jonge Alumni Netwerk (JAN) zorgt ervoor dat dat niet hoeft!

Het netwerk helpt je op weg in je carrière en slaat een brug tussen je studentenleven en het werkend bestaan. In samenwerking met het Utrechts Universiteitsfonds organiseert het JAN activiteiten speciaal voor afgestudeerden tot 35 jaar, zoals coachdagen, debatten, wijnproeverijen, borrels, workshops en veel meer.

Wil jij ook genieten van kortingen op activiteiten van het JAN? Word dan Vriend van het Utrechts Universiteitsfonds! Je bent dan ook gratis lid van de universiteitsbibliotheek en geniet van kortingen bij o.a. Olympos, Schouten & Nelissen en Ohra. Ga voor meer informatie en activiteiten naar: www.uu.nl/alumni/jan

Kalender

- **Nieuwjaarsborrel:** 12 januari 2012
- **Wijnproeverij:** 4 maart 2012

Colofon

Illustrer is een uitgave van de Universiteit Utrecht en het Utrechts Universiteitsfonds, in samenwerking met faculteiten en verenigingen. Illustrer verschijnt drie keer per jaar en wordt toegezonden aan afgestudeerden van de Universiteit Utrecht in een oplage van 88.250. **Uitgever** Utrechts Universiteitsfonds (Maarten Vervaat) **Bladconcept & realisatie** Bergenwerk (Annamarie van Bergen en Sandra Rijnen) **Hoofredactie** Anne-marie van Bergen **Redactie** Elseke van Assenbergh (U-fonds), Robbert Jan Feunekes (U-fonds), Sandra Rijnen (Bergenwerk) **Redactieraad** Thijs Pollmann, emeritus hoogleraar Letteren; Arie Smit, oud-directeur TeleacNot, oud-voorzitter U-fonds; Lex Heerma van Voss, hoogle- raar faculteit Sociale Wetenschappen; Tom Peijster, managementconsultant directoraat communicatie Rabobank Nederland; Ludo Koks, hoofd publiciteit directie Communicatie & Marketing, Universiteit

Utrecht; David Veldman, marketingcommunicatiespecialist Uitgeverij Virtumedia; Olfert Koning, redacteur/verslaggever bij NCRV Radio, Marianne Hoornborg, senior communicatieadviseur, Amsterdams Bureau voor Communicatie **Coverbeeld** Michel Mees **Art-direction & vormgeving** Grete Laedre, Utrecht. Basisontwerp: Wrik BNO Utrecht **Druk** Pijper Media groningen **Grafisch advies en bemiddeling** Henk Hardon Grafisch Adviesbureau **ISSN** 1338-4703. **17e jaargang** Voor toezending is gebruik gemaakt van het alumnibestand van de Universiteit Utrecht. © Universiteit Utrecht. Illustrer, periodiek voor alumni van de Universiteit Utrecht. Overname van artikelen is - met bronvermelding - toegestaan. Illustrer wordt gedrukt op milieuvriendelijk fsc-papier.

Hebt u een mening of bijdrage? Mail de redactie: alumni@uu.nl

Jaarfonds 2012 Door geven

Schatten uit het Universiteitsmuseum Utrecht?

Het Universiteitsmuseum is de schatkamer van de Universiteit Utrecht met unieke collecties voor jong en oud. Helaas zijn nog veel pronkstukken verborgen voor het publiek. Om meer verborgen schatten te kunnen laten zien, wordt een deel van de collectie online getoond.

Beurzen voor buitenlandse topstudenten?

Ze hebben veel talent maar niet genoeg geld. Voor veel topstudenten van buiten Europa is het financieel onhaalbaar om aan de Universiteit Utrecht te studeren. Het Utrecht Excellence Scholarship (UES) stelt jaarlijks beurzen beschikbaar aan excellente buitenlandse studenten.

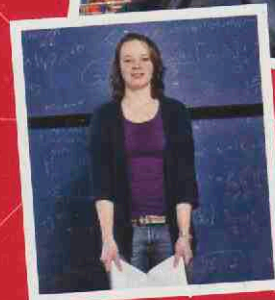
De beste van de beste scripties?

De allerbeste scripties van de masterstudenten van de faculteit Rechten, Economie, Bestuur & Organisatie worden uitgegeven in de scriptiereeks 'The best of the best'. Politici, overheid, organisaties en bedrijfsleven krijgen zo eenvoudig toegang tot toepasbare wetenschap en nemen dit mee bij aanpassingen van beleid en wetgeving.

Onderzoeksstages voor getalenteerde bètascholieren?

Het Bèta Excellent-programma ontwikkelt een doorlopende leerlijn voor talentvolle bètascholieren van de brugklas tot de bachelor. Als onderdeel van dit programma volgen de vwo-leerlingen masterclasses aan de universiteit en doen onderzoekopdrachten met andere talentvolle leerlingen. De onderzoekstage, waarbij leerlingen van 6 vwo hun profielwerkstuk aan de universiteit kunnen maken, is de bekroning van het Bèta Excellent-programma. Echter deze stage is maar voor enkelen weggelegd.

Over het Jaarfonds

Het Utrechts Universiteitsfonds lanceert in 2012 de campagne door geven. Deze Jaarfondscampagne steunt jaarlijks vier projecten op het gebied van onderwijs & onderzoek, excellentie, academisch erfgoed en studentenservices. Door te geven aan het Jaarfonds draagt u bij aan de groei en bloei van de academische gemeenschap en de blijvende ontwikkeling van onderwijs en onderzoek op de Universiteit Utrecht. Lees meer over het Jaarfonds op pagina 6 e.v. in deze Illuster.

*Wat geeft u door?
Doneer online of maak uw
bijdrage over op giro 14475*

Voor meer informatie kijk op www.uu.nl/doorgeven